

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนิคหนึ่ง.. เวลาเรารวดน้ำกัน สัพเพสัจจตา ขอให้สัตว์ทั้งหลายผู้ร่วม
สุขร่วมทุกข์ จงมีความสุขเถิด เห็นไหม จงมีความสุขๆ เถิด อย่าเบียดเบียนซึ่งกันและกัน
เลย จงเป็นสุขๆ เถิด ทำไมจึงเป็นสุขๆ เถิดละ? เราเกิดมาก็มีความสุขแล้ว ทำไมต้องมี
ความสุขละ?

เกิดนะ อริยทรัพย์นะ มนุษย์สมบัติ การเกิดนี้มีคุณค่ามาก เพราะจิตมันไม่มีเว
นรรค มันต้องเวียนตายเวียนเกิดธรรมชาติของมัน แล้วเกิดมา เห็นไหม เทวดาเวลาเขาจะ
หมดอายุขัยของเขา ขอให้ได้เกิดเป็นมนุษย์เถิด แล้วพบพระพุทธศาสนา

เกิดเป็นมนุษย์เถิด แล้วไม่พบพระพุทธศาสนาไป เขาเกิดเป็นมนุษย์ เขาไม่พบ
พระพุทธศาสนา เขาใช้ชีวิตของเขาไปวันหนึ่งวันหนึ่ง เห็นไหม เพราะชีวิตมนุษย์มี
คุณค่ามาก มีคุณค่าเพราะอะไร?

เพราะมีคุณค่าขึ้นมา เรามีโอกาสได้ทำดีและทำชั่ว จงเป็นสุขๆ เถิด มันไม่เป็นสุข
หรือ มันไม่เป็นสุขเพราะอะไร เพราะมันบีบคั้น อายุขัย เห็นไหม ชราคร่ำคร่าเป็น
ธรรมดา มันชราคร่ำคร่าธรรมดา แต่เราจะเอาความดีทางไหน เห็นไหม ครูบาอาจารย์
ท่านบอก

“คนเรามีตา ๒ ตา ตาหนึ่งคือผลงานทางโลก ตาหนึ่งคือผลงานทางธรรม”

แต่ถ้าคนเขาไม่พบพระพุทธศาสนา เขามี ๒ ตาพุ่งไปแต่ทางโลกไป ทางโลกเขา
ต้องหาความเป็นอยู่ของเขาใช้ไหม หาปัจจัยเครื่องอาศัย ชีวิตนี้มันบีบคั้นอยู่ เราต้องมี
ปัจจัยเครื่องอาศัยเพื่อหล่อเลี้ยงมัน ชีวิตนี้อยู่ได้ด้วยอะไร อยู่ได้ด้วยอาหารนะ เห็นไหม
อาหาร ๔ ในวัฏฏะ เกิดในเทวดามีอาหารอย่างไร? เกิดเป็นพรหมมีอาหารอย่างไร? เกิด
เป็นมนุษย์มีอาหารอย่างไร? เกิดเป็นเปรตเป็นผีมีอาหารอย่างไร?

แล้วมีอาหารนะ เทวดาทำไมเขามีอาหารของเขา? เขามีความสุขของเขาเพราะ เป็นทิพย์ของเขา เกิดเป็นเปรตเป็นผีก็อาหารเหมือนกัน ทำไมมันทุกข์ยากล่ะ? ทำไมไม่เป็นทิพย์ล่ะ? ทั้งๆ ที่มันก็เป็นวิญญูณเหมือนกัน

มันบุญกุศลไง นี่การจับเคลื่อนของบุญกุศล บุญกุศลของเราคือทำเพื่อเรานะ บุญกุศลมันทำได้ยากเพราะอะไร เพราะความตระหนี่ถี่เหนียว กิเลสในหัวใจเรามันตระหนี่ มันต้องการผูกมัดของมันไว้ เห็นไหม เราแสวงหาด้วยหน้าที่การงานอย่างหนึ่ง คนแสวงหาด้วยหน้าที่การงานไม่ทุกชั้นะ ไม่ทุกข์เพราะอะไร เพราะเป็นหน้าที่ เป็นการทำงาน เป็นการกระทำ ทำแล้วก็จบสิ้นกัน แต่ถ้าเป็นกิเลสล่ะ?

กิเลสถ้ามันไม่ได้ตั้งใจ มันไม่พอใจ มันคิดคั่น มันคิดอยู่ในหัวใจไง มันต้องการมันแสวงหาของมัน การทำงานโดยหน้าที่การงานเป็นอย่างหนึ่ง เป็นธรรมนะ การทำงาน.. หน้าที่การงานนี้เป็นธรรม แต่ทำโดยกิเลสนะมันคิดคั่นของมัน มันไม่ได้ตั้งใจของมัน เห็นไหม แล้วสิ่งที่มันคาดการณ์ของมัน ไปตามสิ่งที่จะไม่เป็นตามความเป็นจริง แต่ถ้าความเป็นจริง นี่หน้าที่การงานของเรานะ

สิ่งที่หน้าที่การงานตามหน้าที่ไม่ใช่กิเลส สิ่งที่ไม่ใช่กิเลส คุณติ ถ้าเป็นกิเลสหมด เวลาปฏิบัติทำไมพระ เห็นไหม คุณติ อาหารนี้บิณฑบาตมานะ ยังมันน้อยสั้นโดยนะ มันน้อยสั้นโดย มันน้อยนะ สิ่งที่ได้มา เห็นไหม สั้นโดยก็ได้ตามที่เราได้มา ยังมันน้อยเพราะอะไร?

เพราะสิ่งนี้มันเข้าไปแล้ว เราฉันอาหารเข้าไปแล้ว คุณติ ทางโลกเขายังเลือกอาหารเลย ว่าอาหารดีหรือไม่ดีนะ ในอาหารขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม อาหารอย่างหยาบ อาหารอย่างกลาง อาหารอย่างละเอียด อาหารอย่างหยาบๆ พวกเนื้อสัตว์นี้เวลากินเข้าไปแล้ว สิ่งนี้อาหารอย่างหนัก มันหนักหน่วงกับร่างกายนะ อาหารอย่างกลาง สิ่งของมันคลุกเคล้ากัน มันผสมกัน อาหารอย่างเบาก็คือพวกพืชใจ พวกสิ่งต่างๆ มันเบา มันไม่กดถ่วงหัวใจ สิ่งนี้อาหารยังมีหยาบ มีกลาง มีละเอียด

แล้วสิ่งที่ได้ยื่นไม่ได้ยื่น อาหารยังสะอาดบริสุทธิ์มีอีกต่างหากนะ สะอาดบริสุทธิ์ เห็นไหม เวลาเราบิณฑบาตมาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ของพระ พระบิณฑบาตเป็นวัตร ออกไปบิณฑบาตนี้บิณฑบาตเป็นวัตร นี่เอาคน กิริยามารยาทของการบิณฑบาต

ของพระ ผู้ที่ใส่บาตรเป็นชาวพุทธ ขอให้พบพระพุทธศาสนาเถิด มีพระมีสงฆ์ถึงได้
ทำบุญกุศลได้ ถ้าทำบุญกุศลได้นะ พระที่มา เห็นใหม่ เห็นสมณะ สมณะที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓
ที่ ๔ ถ้าเห็นสมณะ สมณะเป็นที่อบอุ่นใจ

เราทำบุญกุศลเพื่อร่างกายของเรา แต่หัวใจเราก็ได้บุญกุศลด้วย มันเห็นแล้วมัน
คิดถึง มันพอใจของมัน สิ่งทีพอใจนั้นมันบุญ บุญเกิดที่นี้ จงเป็นสุขๆ เถิด สิ่งที่ได้มาสิ้น
ฟ้า ถ้าหัวใจมันไม่พอ มันไม่มีความสุขหรอก แต่ถ้าเป็นความสุข เห็นใหม่ มันจะอยู่ไหน
ไม่ มันจะทำหน้าที่การงานของเรา ได้มาตามกำลังความสามารถของเรา มันมีความสุข
มันมีความสุขพอใจ มันสะอาดบริสุทธิ์ เห็นใหม่

ถ้ามันสะอาดบริสุทธิ์ เราจะเทียบหน้าเทียบตาเขาหรือไม่เทียบหน้าเทียบตาเขาใน
สังคม เห็นใหม่ นี้คุณภาพชีวิต คุณภาพชีวิตของใคร? คุณภาพชีวิตของผู้ที่ประพฤติ
ปฏิบัติ เห็นใหม่ อดนอนผ่อนอาหารนี้คุณภาพชีวิต เพราะคุณภาพชีวิตนี้เข้าไปแล้ว
ร่างกายมันได้อิ่มหน้าสำราญของมัน แต่หัวใจมันโดนกดถ่วงไว้ ธาตุชั้นมันทับจิตนี้
คุณภาพชีวิต คุณภาพของธรรม

คุณภาพของธรรมนะเรามักน้อยสั้นโดยขึ้นมา ร่างกายเราอาจจะมีความหิวโหย
บ้าง ความหิวโหยแต่มันไม่ตาย เพราะอาหารนี้มันยังดำรงชีวิต มันไม่ตาย มันหิวโหย
เพราะอะไร หิวโหยเพราะค้นหาความทะยานอยาก

แต่ถ้าเป็นธรรมละ เป็นธรรมเห็นใหม่ มันหิวโหยเพื่ออะไร หิวโหยเพื่อมี
คุณสมบัติ คุณธรรมที่ดีกว่านี้ เห็นใหม่ จงเป็นสุขๆ เถิด สิ่งที่เป็นสุขๆ เพราะจิตมันสงบ
ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา เห็นใหม่ ร่างกายมันได้อิ่มหน้าสำราญของมันแต่หัวใจมันแห้งผาก
ร่างกายมันมีความขาดแคลนบ้าง แต่หัวใจมันมีความสุขของมัน หัวใจมันมีที่พึ่งอาศัย
เห็นใหม่

ถ้าหัวใจมีที่พึ่งอาศัย เราเป็นใคร? เราเป็นชาวพุทธใช่ไหม? เราเป็นชาวพุทธ เห็น
ใหม่ สิ่งที่มีคุณค่ามากกว่านี้ยังมีอีกใช่ไหม สิ่งที่มีคุณค่ามากกว่านี้ยังมี เราจะชวนขาย
สิ่งใด เราจะเอาสิ่งใดมาเป็นที่พึ่งอาศัยของเรา?

ถ้าเราจะเอาสิ่งใดมาเป็นที่พักของเรา เราจะสละสิ่งที่หยาบ เอาสิ่งที่ละเอียด แต่คนที่ทางโลกสาวยตาเขาหยาบ ทำบุญแล้วได้อะไร ทำบุญแล้วสิ่งที่หลุดจากมือไปก็ไปอยู่ที่มือของผู้ที่ได้รับ แล้วจะได้อะไรขึ้นมา เขาไปมองที่วัตถุ เขาไม่ได้มองที่คุณค่าของน้ำใจ เห็นไหม ความสุขที่เกิดจากใจ ความสุขที่เกิดจากความพอของมัน ถ้าจิตมันพอ มันมีความพอใจของมัน

ความสุข เห็นไหม ความสุขมันเกิดที่นี่ ถ้าความสุขเกิดที่นี่ ปัญญามันเกิดนะ มันรู้จักเสียสละ มันรู้จักแยกแยะ พอแยกแยะจากการเสียสละจากวัตถุ มันจะมาแยกแยะความเป็นความคิดของหัวใจ มันจะแยกแยะอารมณ์ใจ ความกดถ่วงของใจ สิ่งนี้เราไม่ต้องการ เราไม่ปรารถนา ทำไมเราผลัดไสไม่ได้ละ ทำไมมันอยู่กับเรา เพราะเราไม่ได้ฝึกเห็นไหม

ทุกคนชาวพุทธจะบอกเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนให้ปล่อยวาง สอนให้เสียสละ มันรู้อยู่แต่ทำไม่ได้! รู้อยู่ ทุกคนรู้อยู่แต่ทำไม่ได้เพราะขาดการฝึกฝน ถ้ามีการฝึกฝน เรามีการฝึกฝน เริ่มตั้งแต่เสียสละทาน เด็กๆ มันไม่ยอมให้หยอก เด็กๆ มันจะให้ได้อย่างไร ให้ก็ให้ไปตามประสาพ่อแม่สอน แต่ถ้าเด็กๆ พอมันให้ขึ้นมา มันฝึกของมัน เวลาให้ขึ้นมาแล้วมันได้ตอบสนองขึ้นมา ได้สังคมที่ดีขึ้นมา พอโตขึ้นมา มันจะรู้ของมัน เห็นไหม

จิตเรายังอ่อนแออยู่ มันก็เหมือนเด็กๆ มันไร้เดียงสา มันไม่มีสติสัมปชัญญะ มันเลือกไม่เป็น ทั้งๆ ที่โตนะ โตจนจะแก่เฒ่า แต่ถ้าจิตใจมันหยาบ มันคิดไม่เป็นหรอก เพราะไม่มีการฝึกฝน แต่ถ้าเราเสียสละ เราฝึกตั้งแต่เด็กมา เด็กๆ มันเสียสละของมัน มันได้ผลตอบแทนกลับมา เห็นไหม กลิ่นของศีลหอมทวนลม กลิ่นของศีลของธรรมนะ มันหอมทวนลม คุณงามความดีมันหอมทวนลม เด็กคนนี่ต่อไปจรตนิสัยจะดี จะอยู่ในกรอบของศีลของธรรม ศีลธรรมนะ

คนดีกับคนเก่ง ถ้ามันดีด้วยเก่งด้วยมันก็สุดยอด ถ้ามันดี เห็นไหม มันจะเก่ง พอประมาณหรือจะยังงี้ เดี่ยวมันต้องดีไปเอง มันดีมันฝึกฝนได้ ความเก่งมันฝึกฝนได้ แต่ความดีนี่มันสะสมมาอย่างไร แล้วหัวใจมันหยาบ หัวใจที่ดีจะทำอย่างไร หัวใจของเรา

นะ จงเป็นสุขๆ เกิด ขอให้ใจเราเป็นสุขเกิด แล้วมันสุขใหม่ล่ะ? ไม่สุขเพราะอะไร? ไม่สุขไม่ใช่ธรรมดาไม่มีนะ

เรามีชีวิต ชีวิตนี้คือธาตุรู้ ธาตุรู้เห็นใหม่ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันมีอยู่แต่มันมีกิเลสมีอวิชชาครอบงำ พอมีกิเลสอวิชชาครอบงำ ความทุกข์มันเกิดจากกิเลสตัณหา ความทะยานอยากที่มันไม่มีเหตุมีผล กิเลสไม่มีเหตุมีผลกับใครทั้งสิ้น กิเลสจะเหยียบย่ำหัวใจของสัตว์ทุกๆ คน สัตว์โลกทุกตัวที่เกิดมามีกิเลสหมด แล้วกิเลสมันเหยียบย่ำหมด เว้นไว้แต่ผู้ที่มีคุณธรรมที่สร้างสมมาจนเป็นจริตนีสัย

เหมือนเด็กมันฝึกมา เด็กที่ฝึกมา จริตนีสัยนะ ใจมันเกิดตายเกิดตาย มันได้เสียสละมา มันมีหลักมีเกณฑ์ของมันมา คนดี ทำดี คิดดีๆ คิดชั่วได้ยาก คนชั่วคิดดีๆ ได้ยาก คิดทำชั่วได้ง่าย จิตที่มันฝึกมาแล้ว พื้นฐานมันเป็นความ..

น้ำกับน้ำมันนะ น้ำกับน้ำมันเข้ากันไม่ได้ แต่น้ำกับน้ำมัน เห็นใหม่ ของเหลวเหมือนกัน นีก็เหมือนกัน ความคิดเหมือนกัน แต่ความคิดทำไมเราแยกแยะมันไม่ได้ล่ะ? เพราะมันการฝึกฝน เห็นใหม่ ทาน ศีล ภาวนา เรื่องของระดับของท่านนะ การทำบุญกุศล การเสียสละออกไป อย่างดีว่าแค่นั้นให้ๆ ว่าเป็นของง่ายๆ แต่ถ้ามันตระหนี่ในหัวใจ มันยื่นให้ง่ายไหม?

แต่ถ้าเราประพฤติปฏิบัติมันไม่มีของที่จะยื่น มันเข้าไปต่อสู้กับความคิด ความคิดกับความคิดมันต่อสู้กัน เอาอะไรไปยื่น มันไม่มีอะไรเสียสละออกไป มีแต่อนุโมทนาทาน เห็นเขาทำคุณงามความดีก็อนุโมทนาไปกับเขา มันต้องมีการฝึกฝนเข้ามา มีการฝึกฝน รู้.. รู้ทั้งนั้นนะ ธรรมะนี้รู้ได้ทั้งนั้นนะ ผู้รู้รู้ไปหมดเลย แต่มันไม่เป็นข้อเท็จจริงไม่เป็นความจริงขึ้นมาเพราะเราไม่มีการฝึกฝน เห็นใหม่

ทาน ศีล ภาวนา ถ้าเป็นพระนะ ศีล สมาธิ ปัญญา มันจะต้องมีพื้นฐาน มันจะเป็นสัมมา มันเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ถ้ามันไม่มีพื้นฐาน มันทำได้แต่มันเป็นมิจฉา ถ้ามิจฉา.. คุณิคนที่ม้อานาจ คนที่มีศักยภาพแล้วทำความผิดพลาด เขาจะทำได้มากเลย แต่คนที่ทุกข์จนเงี้ยใจอยากจะทำผิดพลาดก็ทำความผิดของเขาได้ทำความสามารถของเขา

จิตก็เหมือนกัน จิตถ้ามันมีกำลังของมัน ไม่มีศีลแล้วเกิดสมาธิขึ้นมา เกิดกำลัง เกิดเป็นผู้วิเศษขึ้นมา มันทำลายเขาได้ทั้งหมดนะ มันทำลายได้ทั้งนั้นนะ จิตถ้ามีกำลังขึ้นมา มันไม่มีใครควบคุม เห็นไหม ไม่มีศีล สมาธิ ปัญญา

ถ้าศีล สมาธิ ปัญญา ควบคุมมัน เห็นไหม จงเป็นสุขๆ เกิด เป็นสุขจากข้างใน จงเป็นสุขจากความคิดของเรา เราอยู่โคนไม้ก็สุข อยู่ในบ้านเราก็สุข แต่ถ้ามันเป็นความสุขๆ เกิดในตำรับตำรา เห็นไหม แต่หัวใจมันเร่าร้อนนะ

เงินทองกองอยู่เต็มบ้าน มันก็เป็นเงินนะ มันเป็นอะไร คนใช้จ่ายเงินทองนั้นถึงเป็นสุขใช่ไหม คนได้ใช้จ่ายแล้วมันถึงเป็นสุขขึ้นมา ตัวเงินตัวทองมันสุขไปได้อย่างไร มันไม่มีชีวิต แต่เราไปแบกรับมัน แต่ถ้าเป็นความสุข เป็นคุณงามความดีของเรา มันมีชีวิต มันมีคุณธรรม มันเป็นความคุณสมบัติของเรา เห็นไหม จงเป็นสุขๆ เกิด เห็นไหม จงเรียกร่องสัตว์ทั้งหลายมาคุณธรรม เรียกร่องสัตว์ทั้งหลายมาคุณหัวใจของเรา หัวใจเราได้ประพฤติปฏิบัติ

เวลาเทวดาเขาอวยพรกัน เวลาเขาให้ศีลให้พรกัน บางคนมันจะหมดอายุขัย เห็นไหม ขอให้ได้เกิดเป็นมนุษย์เกิด แล้วพบพระพุทธศาสนา แล้วทำบุญกุศลได้กลับมาเกิดเป็นเทวดาอีก เพราะทำบุญ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีไปเกิดเป็นเทวดาอีก วุฒิภาวะปัญญาของเทวดามีเท่านั้น

แต่วุฒิภาวะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม ให้ประพฤติปฏิบัติ ทำสิ่งใดก็แล้วแต่ บุญกุศลมากขนาดไหนก็แล้วแต่ ถ้าไม่ได้ปฏิบัติ บุญกุศลมันก็จับเคลื่อนไป มันก็วิฤณะ มันก็เวียนไป มันเป็นอนิจจัง วาระครบวงจรจะหมุนไปอย่างนี้ตลอดเวลา แต่ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ลัทธิธรรมขึ้นมา มันจับสิ้น มีอยู่ นิพพานมีอยู่ สุขวิมุตตีสุขมีอยู่ แต่ไม่หมุนไม่เวียนไป นี่ใจวุฒิภาวะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ขอให้พบพระพุทธศาสนาเถิด เขาว่าเทวดาให้พบพระพุทธศาสนาเพื่อทำบุญกุศลไปเกิดเป็นเทวดาอีก แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พบพระพุทธศาสนาแล้วประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม อริยสัจ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค แล้วหักงอกรรมกงเกวียน หักอวิชชา ทำลายมันให้จบสิ้น!

สิ่งที่มีอยู่ เห็นไหม เราเป็นชาวพุทธ เราเป็นพระนะ บริษัท ๔ เราต้องมีคุณสมบัติเหนือกว่าเทวดา เทวดาเขาอวยพรกันมา สมบัติที่เทวดาเขาอวยพรกันมา เราได้แล้ว เราได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว เราได้พบพระพุทธศาสนาแล้ว พระพุทธศาสนาสอนมากกว่านั้น สอนให้ชนะตนเอง สอนให้หาความสุขได้จากที่เรา ไม่ใช่หาความสุขได้จากโลก โลกเขามีความสุขกันต่อเมื่อเขาได้เสพสิ่งที่เขาต้องการเป็นอามิส วัตถุประสงค์ของได้เสพแล้วถึงมีความสุข

แต่ของเรานี้ใจมันมีความสุข มันเสพอะไร มันรู้โดยตัวมันเอง เห็นไหม คุณสมบัติมันไม่เป็นอามิส มันเป็นคุณสมบัติส่วนตัว มันรู้ได้ด้วยหัวใจของเรา ตัวเราว่าง ไม่ใช่รู้ว่าว่าง รู้ว่าว่าง รู้สึกถึงว่าง คุณสมบัติของคนอื่น คุณสมบัติของอาการ ไม่ใช่รู้ตัวมันเอง ถ้าตัวมันว่าง ความรู้จากมันเป็นความจริงขึ้นมา

อตุตา หิ อตุตโน นาโถ เราเป็นที่พึ่งแห่งตน เรามีหลักของเราได้ เห็นไหม คุณสมบัติอย่างนี้ จึงเป็นสุขๆ เกิด เราจะเป็นสุขๆ ของเราเอง แล้วเราแสวงหาของเราเอง ประพฤติปฏิบัติของเราเอง เพื่อเราเอง เอวัง